

توانمند سازی بانوان راهنمای گردشگری در استان لرستان

بهناز ساجدی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی

Email: behnaz.sajedi@ut.ac.ir

زینب حاجری^۱

کارشناس ارشد جغرافیای طبیعی

Email: zienabhajari@gmail.com

فاطمه سپهوند

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی

Email: jahangard136396@yahoo.com

چکیده

توانمندسازی یک ارزش ذاتی است که ارزش ابزاری نیز دارد، هم در سطح فردی و اجتماعی مطرح می‌شود. در این پژوهش از مولفه‌های هم افزا که مبنا و شالوده نهادی و اصلی (دسترسی به اطلاعات، فراگیری و مشارکت، پاسخگویی و مسئولیت پذیری و ظرفیت سازی محلی به کار برده و تحلیل نتایج از روش تحلیلی -توصیفی SOWT انجام گرفته است. باتوجه به نتایج پژوهش حاضر، بانوان راهنمای گردشگری در استان نقاط قوتشان بیش تر از نقاط ضعفی که در استان با آن مواجه هستند، است. برای ظرفیت سازی شغل بانوان راهنمای گردشگری، نیاز است که عواملی هم‌چون بیمه شدن آن‌ها و همچنین حفظ امنیت شغلی آن‌ها مد نظر اداره مرتبط باشد.

واژگان کلیدی: توانمند سازی، بانوان، راهنمای گردشگر، لرستان

۱- مقدمه

ضرورت گسترش و ارتقای منابع کمیاب توسعه تا حد امکان چه به شکل منابع مالی یا به صورت توصیه‌های سیاسی و کمک‌های فنی از دغدغه‌های اصلی توسعه قلمداد می‌شود. توجه به رابطه هم‌افزایی در بین متغیرها و بین مداخله‌های کلیدی به منظور افزایش توانمندسازی و اثر بخشی اهداف توسعه نیز بسیار حائز اهمیت هستند. برای مثال، حمایت و پشتیبانی برای توسعه و تسهیل دسترسی مردم به آموزش‌های پایه و مراقبت از سلامت در کانون توجه موضوع توانمندسازی قرار دارد. افزون بر این، بهینه سازی اثر بخشی بلند مدت راهبردهای توسعه از جمله ایجاد محیط سرمایه گذاری پویا نیز بسیار حائز اهمیت است. سرانجام باید تأکید کرد که توانمندسازی باعث گسترش دامنه انتخاب مردم می‌شود و این آزادی به آنان اجازه می‌دهد تا زندگی خودشان را شکل دهند و به همین دلیل توانمندسازی، ابزاری برای رسیدن به سایر اهداف نیز قلمداد می‌شود. توانمندسازی بسیار ارزشمند است و هدف اصلی توسعه قلمداد می‌شود (پور اصغر سنگاچین و رضانی، ۱۳۹۴)

یکی از جنبه‌های مهم توانمندسازی، افزایش مشارکت و ارتقای حقوق زنان است که لازم است در اینجا به صورت شایسته به آن پرداخته شود. توانمندسازی زنان با شفافیت فضای کسب و کار و دولت و همچنین حکمرانی خوب ارتباط تنگاتنگی دارد. به ویژه هر چقدر مشارکت مردم در زندگی اجتماعی بیشتر شود، میزان فساد حتی در کشورهای با درآمدهای مشابه و همچنین آزادی‌های مدنی، آموزش و نهادهای قانونی مشابه کمتر می‌شود (طاهری، ۱۳۹۹)

در همه جای دنیا خانم‌ها هم در کارهای مختلفی مشغولند و فعالیت می‌کنند و صنعت گردشگری هم مثل بقیه‌ی شاخه‌هاست و مستثنی نیست. تورهای گردشگری که به رهبری خانم‌ها برگزار می‌شود روز به روز در دنیا رنگ و لعاب جدیدی می‌گیرد و پر شور تر از قبل می‌شود. گردشگری روستایی و طبیعت گردی نسبت به انواع دیگر گردشگری طرفداران بیشتری دارد. در حالی که بسیاری از مقصدهای گردشگری شهری اشباع شده و بارها مورد بازدید قرار گرفته‌اند، این مقصدهای بکر روستایی و طبیعی هستند که مورد توجه واقع شده است. گردشگران بسیاری علاقه‌مند به حضور در جوامع محلی و آشنایی با آداب و رسوم و سبک زندگی متفاوت این جوامع هستند. زنان روستایی زنان قدرتمندی هستند که بخش عمده‌ای از مسئولیت‌های زندگی را برعهده دارند و به‌خوبی تمام کارها و مسائل را مدیریت می‌کنند (مطهر و عجایی، ۱۳۹۶).

گردشگری بانوان به دقت نظر و نظم نیاز دارد که بانوان در آن سرآمد هستند. در واقع آنها می‌گویند به دلیل اینکه زنان در جزئیات دقیق‌تر هستند، بنابراین در این حرفه می‌توانند موفق‌تر باشند. گردشگری را می‌توان از نگاه بانوان یک صنعت زنانه دانست، زیرا به ظرافت، دقت نظر و نظم بسیاری نیاز دارد. در سطح بین‌المللی نیز زنان در گردشگری فعال‌تر هستند. در گردشگری می‌توان بنگاه‌های کوچک زودبازده راه‌اندازی کرد و زنان به خوبی می‌توانند این بنگاه‌های کوچک را اداره کنند، زیرا تعهد مالی ندارند و قدرت

ریسک‌پذیری بالایی دارند. صنعت گردشگری از جنس خدمات است و حسی را نیاز دارد که مراقبت، مادری و غریزه زنانه در آن وجود دارد. در گردشگری و خدمات، جزییات مهم است، زنان در جزییات بسیار دقیق و حساس هستند و به جزییات توجه بسیاری می‌کنند (مطهر و عجایی، ۱۳۹۶)

منطقه ۱۲ به عنوان هسته تاریخی شهر تهران دارای جاذبه‌های گردشگری بسیاری می‌باشد که بخش اعظمی از این جاذبه‌ها علی‌رغم منحصر به فرد بودن هنوز ناشناخته مانده‌اند از این باب در چارچوب مقاله حاضر هدف این است که به بررسی عوامل موثر بر توسعه گردشگری این منطقه پرداخته شود.

تجربیات بانوان راهنمای گردشگری در کشورهای مختلف

سفرهای کوهستانی، تاجیکستان

در یکی از جدیدترین پروژه‌ها تصمیم گرفته شده تا برای لیدری تورهای کوهنوردی، از خانم‌ها استفاده شود که یکی از این پروژه‌ها، در کوه‌های پامیر تاجیکستان است. لیدر این تیم، کریستین اوریل نام دارد که خانمی اهل کشور فرانسه است که به همه‌ی مهارت‌های کوهنوردی و مدیریت خطر کاملاً آشنا و خبره است و یک متخصص در این زمینه است. در واقع سفری که قرار است در این کوه باشد، از دریاچه‌ای به نام بولونکول که در جنوب تاجیکستان و استان بدخشان است شروع می‌شود و هدف از آن هم، کشف زیبایی‌های ارتفاعات کوه پامیر است.

شکل ۱: سفرهای کوهستانی، تاجیکستان

منبع: theguardian.com

تور پیاده روی تاریخی، پاریس

خانم هیدی ایوانس، یک انگلیسی‌فرانسوی‌الاصل است که اولین تور پیاده روی‌ای که مربوط به حضور و تاثیر خانم‌ها در پاریس است را می‌خواهد برگزار کند. بیشترین تمرکز این تور تاریخی، در منطقه‌ی Left Bank و تاثیر

خانم‌ها در شکل گیری شهر از زنانی مثل ماری کوری تا جوزفین بیکر است و از مناطق دیدنی ای مثل پانتئون، کلیسای نوتردام و باغ لوکزمبورگ هم رد می‌شد. این تور، ۳ ساعت و نیم طول می‌کشید و در بهترین باگنت فروشی سال ۲۰۱۶ توقیفی شد.

عکاسی حیات وحش، سوئد

دو خانم سوئدی تورهای عکاسی را در شمال سوئد برگزار کرده‌اند. یکی از آنها به نام آنت، یک عکاس است و خانم دیگر به نام ییلوا، یک راهنمای گردشگری است بنابراین آنها بهترین نقاط سوئد برای عکس گرفتن از شفق قطبی را می‌شناسند و آموزش عکاسی از نورهای شمالی را می‌دهند. خدمات دیگر این تور شامل عکاسی از حیات وحش، جستجو برای پیدا کردن گوزن‌های شمالی، سفر با سورتمه و آشنایی با فرهنگ و غذای منطقه ی سامی در این کشور است.

شکل ۲: عکاسی حیات وحش، سوئد

منبع: theguardian.com

شرکت خانم مای، ویتنام

ونگ تی مای نام خانمی است که تقریباً ۱۰ سال پیش، شرکتی را راه انداخت که به قربانیان قاچاق انسان در مرز ویتنام- چین کمک می‌کرد. اگر چه پلیس تعداد زیادی از این خانم‌ها را نجات داد اما خیلی از آنها در راه بازگشت توسط خانواده‌هایشان طرد شدند و در نتیجه جایی برای ماندن نداشتند. خانم مای به آنها خانه ای در روستای Hop Tien داد و به آنها هنرهایی مثل رنگ کردن، دوختن و بافندگی یاد داد. حالا بیشتر از ۱۰۰ خانم در این شرکت مشغول به کار هستند و گردشگران می‌توانند در سفر خود به ویتنام، از کارگاه این خانم‌ها دیدن کنند و برای کمک به آنها، محصولاتشان را بخرند.

روستای هیمالیا، هند

خانم مانیشا پانده، مدیر مستقیم تورهای روستایی است که با گروهی از خانم‌ها برای توسعه‌ی توریسم در مناطق روستایی در هند، نپال و اتیوپی کار می‌کند. حداقل ۲ عضو از کمیته‌ی هر روستا باید خانم باشد و این خانم‌ها هم به عنوان راهنمایان تورهای گردشگری آموزش می‌بینند.

شکل ۳: روستای هیمالیا، هند

منبع: theguardian.co

تورهای گردشگری که در سراسر جهان برای زنان و توسط زنان برگزار می‌شوند

در روزهایی که سفر دسته جمعی و دوستانه به یک رویه تبدیل شده است، بسیاری از زنان ترجیح می‌دهند که همراه با هم جنس‌های خود به سفر بروند. با رشد قارچ گونه این نوع سفرها و تورهای گردشگری، نه تنها سفر برای زنان راحت‌تر شده بلکه برای زنان نیز کارآفرینی بیشتری ایجاد شده است زیرا تمایل به استخدام زنان راهنمای تور بیشتر شده و حتی خود زنان در زمینه برگزاری تورهای گردشگری زنانه نیز وارد عرصه مدیریت و اجرا شده‌اند. این موضوع تنها به سفرهای داخلی و چند روزه محدود نبوده و سفرهایی این چنینی در مقیاس بزرگ و به مقصد خارج از کشور نیز رونق گرفته و سال به سال بر تعداد و کیفیت آن‌ها افزوده می‌شود.

شکل ۴: تورهای گردشگری که در سراسر جهان برای زنان و توسط زنان برگزار می‌شوند

منبع: <https://www.alaedin.travel/blog/10333>

جالب‌تر این که این سفرها تنها به گشت و گذار و خوشگذرانی محدود نشده و به یک کلاس آموزشی تبدیل شده‌اند. برای مثال در بسیاری از این سفرهای برنامه‌ریزی شده، فرصت‌هایی برای یادگیری از زنان محلی، در زمینه‌های آشپزی، صنایع دستی، هنرهای نمایشی، آرایشگری و کسب و کار ایجاد شده است. زنان محلی نیز در قبال وقتی که به این آموزش‌ها اختصاص می‌دهند مبالغی را به عنوان دستمزد از ترتیب دهندگان این تورهای تفریحی-آموزشی دریافت می‌کنند. بدین ترتیب درآمد ناشی از این حوزه گردشگری نه تنها وارد بدنه جامعه می‌شود بلکه بخش قابل توجهی از آن به جامعه زنان می‌رسد. بدین ترتیب، این سبک گردشگری باعث تقویت جایگاه زنان در مناطقی شده که زنان به طور کلی از قدرت مالی و تاثیرگذاری کمتری برخوردارند. در واقع آنان از طریق گردشگری برای خانواده و خودشان کسب درآمد می‌کنند. یکی دیگر از فواید تورهای صرفاً زنانه یا مسافرت‌هایی که تنها شامل زنان است، این بوده که زنان با احساس آرامش و راحتی بیشتری سفر می‌کنند. آن‌ها می‌توانند برای آشنایی با فرهنگ‌ها، انتظارات و آداب و رسوم مقصدشان به راهنمایان محلی زنی که استخدام می‌کنند تکیه داشته باشند. علاوه بر این، جمع‌های زنانه احساس امنیت بیشتری در یک کشور غیر از وطن خود خواهند داشت.

تور زنانه مراکش

زینا بن شیخ مدیرعامل یک موسسه گردشگری در مراکش است که تنها زن مدیر ارشد یک موسسه گردشگری بزرگ در کشورش به شمار می‌آید. حدود یک سال و نیم پیش، زینا به وزارت گردشگری مراکش رفته و به آن‌ها یک پیشنهاد تازه داد: تورهای گردشگری به مقصد مراکش که تنها مختص زنان است و راهنمایان آن‌ها نیز صرفاً زنان مراکشی هستند. راهنمای تور بودن در مراکش قانونمند است و باید مجوز لازم برای این کار را داشته باشید تا قانونی وارد این عرصه شوید. داوطلبان این کسب و کار ابتدا با توجه به سابقه و پیشینه خود و توصیه نامه‌هایی که ارائه می‌دهند غربالگری شده و سپس یک امتحان شفاهی و کتبی از آن‌ها گرفته می‌شود. کسی مانع زنان برای دریافت این مجوز نمی‌شود اما کسی نیز در این زمینه مشوق آن‌ها نیست. خوشبختانه وقتی که بن شیخ پیشنهاد تازه و خلاقانه خود را ارائه داد، وزارت گردشگری کشور در حال سازماندهی اولین امتحان برای دادن مجوز راهنمای گردشگری در ۵ سال گذشته بود و اولین امتحانات با کمک بن شیخ از داوطلبان گرفته شده و اولین راهنمایان تور زن وارد عرصه گردشگری کشور شدند. بن شیخ درباره کشورش می‌گوید: «کوهنوردی با اسم مراکش عجیب است.

شما یک هفته را به راهپیمایی و کوهنوردی همراه با مقدار زیادی تعامل با زنان محلی، انجام فعالیت‌های متعدد در جامعه، کار کردن و آشپزی با زنان دیگر تجربه کرده و به طور کلی سعی خواهید کرد مانند آن‌ها زندگی کنید. ما به جاهایی می‌رویم که احتمالاً کسی دیگر نمی‌رود». تورهای گردشگری زنانه به مقصد مراکش از شهر مراکش آغاز شده اما بر مناطق روستایی متمرکز است. برنامه سفر شامل توقف در یک کارگاه فرش بافی زنانه در تالسانت، آموزش آشپزی در زمینه پختن خبض که نان مراکشی است و به عنوان صبحانه سرو می‌شود، آموزش نحوه آماده کردن آش سنتی مراکش، کوهنوردی در دره مگون و رفتن به یک روستای محلی سنتی، شبی با موسیقی سنتی بربرها و رقصیدن در روستاهای کوهستانی دوردست و کلاس‌های آرایشگری با حنا و دیگر لوازم آرایشی محلی است. حتی زنان محلی نیز به عنوان مسئول بار شما را همراهی خواهند کرد که این کار را به کمک چهارپایان باربر خود انجام می‌دهند.

تور بانوان ایران

تور بانوان ایران با پیک نیک در یکی از پارک‌های زنانه کشور شروع می‌شود، همچنین در این سفر زنان خارجی می‌توانند سبک غذا پختن یک روز کامل در ایران را یاد بگیرند: از خرید مواد خوراکی در بازار و پختن آن‌ها تا خوردن غذا به صورت خانوادگی در تهران. بعد نوبت به پخت نان می‌رسد، بعد از آن تور سالن زیبایی، سوار شدن به خودروها و متروهای مخصوص زنان و آشنایی با حجاب است.

شکل ۵: تور بانوان ایران

منبع: <https://www.alaedin.travel/blog/10333>

تور زنانه اردن

تور زنانه اردن شما را به جاهایی می‌برد که سفر به آن‌ها به تنهایی برای زنان میسر نیست، جاهایی مانند کمپ زدن در صحرا در وادی روم که مدیریت آن در دست مردان است. از دیگر فعالیت‌های این تور می‌توان به تکنیک‌های سنتی آرایش با حنا و سرمه عربی، شرکت در کلاس آشپزی خانوادگی، همراه شدن با چوپان و شیر دوشیدن از بزها و سپری کردن ظهر در میان استخرهای گل و لای معدنی در کنار ساحل اشاره کرد. بن شیخ می‌گوید که هدف آژانس گردشگری زنانه وی فراتر از سود است. وی در این باره چنین می‌گوید: «سفرهای زیادی وجود دارند که درآمد زیادی برای ما دارند اما این سفرها یک اتحاد را به وجود می‌آورند، گردشگران زن را به چالش می‌کشند تا دریابند که زن بودن در کشورهای دیگر تا چه اندازه می‌تواند سخت باشد. همچنین به زنانی که میزبان آن‌ها هستند این

امکان را می‌دهد که زن بودن در دیگر نقاط جهان چه معنایی دارد و دید و جهان بینی آن‌ها را وسعت می‌بخشد. و شاید در صورتی که تحصیل کرده باشید ببینند که چه توانایی‌هایی دارید و چطور می‌توانید برای خودتان درآمدی داشته باشید. ما این کار را برای ایجاد یک ترند جدید انجام نداده‌ایم اما مردم از این مفهوم جدید استقبال کرده‌اند».

شکل ۶: تور زنانه اردن

منبع: <https://www.alaedin.travel/blog/10333>

نخستین رالی گردشگری بانوان در جاده‌های ۴ استان

نخستین رالی گردشگری بانوان ایران ۸ صبح سوم شهریورماه از محوطه کاخ سعدآباد در تهران به سمت استان‌های البرز، قزوین و زنجان استارت می‌خورد تا رانندگان زن بتوانند هدف‌های گردشگری معرفی شده در نقشه رالی را بیابند و به شهر زنجان برسند.

هدف از این اقدام معرفی جاذبه‌های کمتر شناخته شده برای گردشگران و تعریف مسیر جدید گردشگری برای آنهاست تا گردشگران در روزهای تعطیل سال به جای هجوم بردن به شمال کشور و گرفتار شدن چندین ساعته در ترافیک این جاده شمالی مناطق دیگر را جایگزین سفرهای خود کنند.

شکل ۷: نخستین رالی گردشگری بانوان در جاده‌های ۴ استان

منبع: <https://www.hamshahrionline.ir/news/342754>

بانوان مورد نظر از منطقه مورد مطالعه استان لرستان هستند، توانمندسازی آن‌ها در راهنمای گردشگری مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. هدف از انجام این پژوهش، توانمندسازی بانوان راهنمای گردشگری است که در استان لرستان که فعالیت دارند و توانمند بودن آن‌ها از روش SWOT مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

مواد و روش تحقیق

محدوده مورد مطالعه در پژوهش واقع در غرب کشور ایران، استان لرستان می‌باشد. مولفه‌های هم‌افزا که مینا و شالوده نهادی و اصلی (دسترسی به اطلاعات، فراگیری و مشارکت، پاسخگویی و مسئولیت پذیری و ظرفیت سازی محلی) می‌باشند.

دسترسی به اطلاعات:

اطلاعات به معنای داشتن قدرت است. برقراری جریان دو سویه اطلاعات از دولت به شهروندان و از شهروندان به دولت برای تحقق شهروندی مسئولانه و پاسخگو، حکمرانی خوب و مسئولانه بسیار حیاتی است. شهروندان آگاه به نحو بهتری برای استفاده از مزیت‌ها تجهیز می‌شوند و به نحو مؤثرتری می‌توانند به خدمات و حقوق خود دسترسی پیدا کنند و سرانجام می‌توانند بازیگران دولتی و غیردولتی را پاسخگو و مسئولیت پذیر کنند.

فراگیری و مشارکت:

رویکرد توانمندسازی برای مشارکت، با مردم فقیر به عنوان یک همکار تولید رفتار میکند که از اقتدار و اختیار لازم برای کنترل تصمیمات و تخصیص و هدایت منابع به پایین ترین سطوح جامعه برخوردار است.

پاسخگویی و مسئولیت پذیری:

مقامات دولتی، کارکنان بخش عمومی، تولیدکنندگان خصوصی، کارکنان و سیاستمداران باید پاسخگوی سیاست‌ها و اقداماتی که بر رفاه شهروندان تأثیر می‌گذارند، باشند.

ظرفیت سازی محلی:

به توانایی مردم برای کار و فعالیت با یکدیگر، خودسازماندهی و بسیج منابع برای حل مشکلات و دستیابی به علائق مشترک، ظرفیت سازمانی محلی گفته می‌شود. جوامع و گروه‌های سازماندهی شده از امکانات و قابلیت‌های بیشتری برای رساندن صدا و انتقال تقاضاهای خود به سطوح بالاتر تصمیم‌گیری برخوردارند. در این صورت می‌توانند بر سیاست‌ها و مذاکراتی که رفاه آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، تأثیرگذار باشند (پور اصغر سنگاچین و رضانی، ۱۳۹۴).

مدل SWOT

تحلیل SWOT یا نمودار SWOT از مشهورترین ابزارهای تحلیل استراتژیک است و برخی از آن به عنوان سنگ بنای اصلی تحلیل استراتژیک یاد می‌کنند. این تکنیک نمایانگر فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط ضعف و نقاط قوت سازمان است.

اجزای ماتریس SWOT

تحلیل SWOT چهار جزء دارد:

نقاط ضعف (Weaknesses):

این بخش از تحلیل SWOT در واقع نقاط ضعف عملکرد سازمان را در سطح مطلوب خود متوقف می‌کند. این‌ها مناطقی هستند که برای ادامه رقابت باید بهبود یابد.

نقاط قوت (Strengths):

قابلیت‌ها و ویژگی‌های مثبتی که منجر به انجام موفقیت‌آمیز مأموریت‌های سازمان می‌گردد.

فرصت‌ها (Opportunities):

به عوامل خارجی مطلوبی اشاره دارد که می‌تواند یک سازمان را از مزیت رقابتی برخوردار سازد.

تهدیدها (Threats):

به عواملی گفته می‌شود که امکان آسیب رساندن به یک سازمان را دارند.

ذکر این نکته حائز اهمیت است که قوت‌ها و ضعف‌ها مربوط به عوامل داخل سازمان و فرصت‌ها و تهدیدها به عوامل خارج از سازمان مرتبط می‌باشند.

یافته‌ها

بانوان در بسیاری از حوزه‌های گردشگری در حال فعالیت هستند، اما از حضور آقایان نیز در کنار خود بهره می‌برند. به‌طور کلی کلیشه‌های جنسیتی درباره زنان همواره فعالیت آنها را با مشکلاتی روبه‌رو می‌کند. بسیاری از راهنمایان گردشگری در کشور زن هستند، بسیاری از اقامتگاه‌های بوم‌گردی نیز از سوی زنان اداره می‌شوند. به‌طور کلی زنان با استفاده از ویژگی‌های زنانه خود به خوبی می‌توانند در صنعت گردشگری موفق باشند، زیرا این صنعت نیاز به دقت و نظم دارد. بانوان به همراهی و کمک مردان در کنار زن‌ها در گردشگری بیان کرد: زنان بسیار موفق‌تری را در حوزه مدیریت اقامتگاه‌های بوم‌گردی دیده‌اند، که البته بیشتر آنها با کمک همسر خود توانسته‌اند به موفقیت برسند. در زمینه موسسه‌ها، آموزشگاه‌ها و آژانس‌های گردشگری نیز زنان موفق بسیاری فعالیت می‌کنند و می‌توان گفت در درآمدزایی بخش گردشگری زنان نقش پررنگی دارند. تعاریفی که از چهار عنصر کلیدی توانمندسازی برای بانوان راهنمایان گردشگری می‌توان تعریف کرد، به شرح زیر می‌باشد:

دسترسی به اطلاعات گردشگری

اطلاعات به معنای داشتن قدرت است. برقراری جریان دو سویه اطلاعات از بانوان راهنمای گردشگری به گردشگران و رضایت گردشگران از دریافت اطلاعات برای تبلیغ از طریق گردشگران به نحو خود مسئولیت بسیار مهمی است. دوستان، اقوام و آشنایان و گردشگران آگاه به نحو بهتری برای استفاده از اطلاعات دریافتی به نحو مؤثرتری می‌توانند دسترسی پیدا کنند.

فراگیری و مشارکت

رویکرد توانمندسازی برای مشارکت، با گردشگران به عنوان یک همکار گردشگری رفتار می‌کند که از اختیار لازم برای دریافت اطلاعات به سطوح جامعه برخوردار است.

پاسخگویی و مسئولیت پذیری

بانوان راهنمای گردشگر، باید توانمندی پاسخگویی به تمامی سئوالاتی که نگرش مثبتی را به مقصدی که گردشگران حضور دارند، داشته باشند

ظرفیت سازی محلی

به توانایی بانوان راهنمای گردشگری برای فعالیت با یکدیگر، خودسازماندهی منابع برای دستیابی به اطلاعات مشترک. حال با توجه به تعاریف گفته شده، از طریق روش SWOT و اطلاعات که از طریق مصاحبه آنلاین از بانوان راهنمای گردشگری کارت‌دار در استان لرستان به عمل آمده، نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات را تعریف می‌شوند

نقاط قوت	نقاط ضعف
۱. برخوردار بودن بانوان راهنمای گردشگری کارت‌دار از اطلاعات گردشگری در سطوح جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی	۱. برخی از بانوان فقط به دلیل درآمد به سمت شغل لیدرتوری آمده‌اند.
۲. مشارکت بانوان راهنمای گردشگری در قالب انجمن‌ها	۲. اکثریت بانوان راهنمای گردشگری استان لرستان فاقد ایمنی بودن و بیمه نشدن اتفاق نظر دارند.
۳. مسئولیت پذیری بانوان راهنمای گردشگری در قبال گردشگری در استان لرستان	۳. اکثریت بانوان راهنمای گردشگری استان لرستان از عدم دریافت اطلاعات صحیح در مورد برخی آثار تاریخی سرگذشت ادوار مختلف اتفاق نظر دارند.
۴. مسئولیت پذیری بانوان راهنمای گردشگری در مقابل گردشگران میزبان	

فرصت‌ها	تهدیدات
۱. بازایی اطلاعات گردشگری ۲. ثبات آینده شغلی و ظرفیت و توانمند ساز بودن بانوان زمینه راهنمای گردشگری ۳. حفظ امنیت شغلی بانوان راهنمای گردشگری و دیگر راهنمایان گردشگری از طریق بیمه	۱. برخورد ناصحیح برخی از راهنمایان مرد به دلیل وجود بازار رقابت ۲. عدم ارتباط مناسب گردشگران با بانوان راهنمای گرد

۲- نتیجه گیری

یکی از ویژگی‌های مثبت صنعت گردشگری، اشتغالزایی برای زنان است. این صنعت نسبت به دیگر صنایع فرصت‌های شغلی بسیار بیشتری برای زنان ایجاد کرده است و امکان رشد و درآمدزایی مناسب را نیز در اختیار آنها قرار می‌دهد.

اشتغالزایی برای زنان روستایی در روستاها و برای زنان در شهرهای بزرگ در موسسه‌های آموزشی، آژانس‌های گردشگری و به عنوان راهنمای گردشگری موجب شده زنان نه تنها در این صنعت موفق باشند، بلکه از درآمد مناسبی نیز برخوردار شوند. این صنعت برای نیمی از جمعیت جامعه یعنی زنان امکان کارآفرینی فراهم کرده. آمارهای سازمان بین‌المللی گردشگری (UNWTO) حاکی از آن است که بین ۶۰ تا ۷۰ درصد کارکنان صنعت گردشگری

سراسر هان، زنان هستند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که، بانوان راهنمای گردشگری در استان لرستان از نظر نقاط قوت:

برخوردار بودن بانوان راهنمای گردشگری کارت‌دار از اطلاعات گردشگری در سطوح جغرافیایی، تاریخی و فرهنگی و با سابقه و همچنین دارای حسن خلق هستند، مشارکت بانوان راهنمای گردشگری در قالب انجمن‌های مردم نهاد بخصوص برای اشتراک‌گذاری منابع اطلاعاتی دارند، مسئولیت‌پذیری بانوان راهنمای گردشگری در قبال مسائل گردشگری در استان لرستان و در مقابل گردشگران میزبان را دارند و همچنین خودسازماندهی اطلاعات گردشگری در قالب جلساتی که در انجمن‌های مردم نهاد.

از نظر نقاط ضعف:

برخی از بانوان فقط به دلیل درآمد به سمت شغل لیدرتوری آمده‌اند. اکثریت بانوان راهنمای گردشگری استان لرستان فاقد ایمنی بودن و بیمه نشدن اتفاق نظر دارند. اکثریت بانوان راهنمای گردشگری استان لرستان از عدم دریافت اطلاعات صحیح در مورد برخی آثار تاریخی و سرگذشت ادوار مختلف اتفاق نظر دارند.

از نظر فرصت‌ها:

بازایی اطلاعات گردشگری، ثبات آینده شغلی و ظرفیت و توانمند ساز بودن بانوان در زمینه راهنمای گردشگری، حفظ امنیت شغلی بانوان راهنمای گردشگری و دیگر راهنمایان گردشگری از طریق بیمه

از نظر تهدیدات:

برخورد ناصحیح برخی از راهنمایان مرد به دلیل وجود بازار رقابت، عدم ارتباط مناسب گردشگران با بانوان راهنمای گردشگری همانطور که مشخص است، برای ظرفیت‌سازی شغل بانوان راهنمای گردشگری، نیاز است که عواملی همچون بیمه شدن آن‌ها و همچنین حفظ امنیت شغلی آن‌ها، علاوه بر ثبت اطلاعات تورهای ورودی، از طریق حراست اداره کل مربوطه، امنیت آن‌ها حفظ شوند. بازایی اطلاعات کامل و صحیح از متخصصین امر، بعنوان نمونه هر راهنمای گردشگری به هر گونه‌ایی که خود می‌خواهد، قلعه فلک الافلاک و یا جغرافیای آبشارها و همچنین ژئومورفولوژی آن‌ها را بیان می‌کند.

۳- پیشنهادات

۱. برگزاری کارگاه‌های لرستان‌شناسی با نظارت مستقیم و در اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از جمله شناساندن دقیق آبشارها، ژئومورفولوژی و موقعیت جغرافیایی و
۲. تبادل اطلاعات لرستان‌شناسی بین بانوان راهنمای گردشگری و دیگر راهنمایان با اساتید خبره جغرافیای طبیعی و باستان‌شناسی در اداره کل میراث فرهنگی به منظور بازایی و یکدست بودن اطلاعات گردشگری در لرستان (در قالب مناظره راهنمایان گردشگری و اساتید)
۳. بیمه شدن همه راهنمایان گردشگری استان و ایجاد حفظ امنیت بانوان راهنمای گردشگر در استان لرستان

منابع

- ✓ فرزام پوراصغر سنگاچین، جواد رمضانی، (۱۳۹۴)، توانمند سازی و کاهش فقر، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ✓ قدرت طاهری، (۱۳۹۹)، بررسی وضعیت اجتماعی زنان در کشورهای اسلامی (با رویکرد محاسبه شاخص‌های توانمندسازی)، مدیریت برنامه و بودجه و تحول سازمانی، دانشگاه الزهرا
- ✓ اشتغالزایی بانوان، مصاحبه خانم کیمیا عجایی و مهسا مطهر، ۱۳۹۶ با خبرگذاری گسترش نبوز

- ✓ www.theguardian.com
- ✓ <https://www.alaedin.travel/blog/>
- ✓ <https://www.gostaresh.news/>
- ✓ <https://www.hamshahrionline.ir/news/>
- ✓ <https://golestanp.ir/news/akhbaredarat/>